

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 145/2012-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. H., M., zastúpeného advokátom JUDr. M. F., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: KUV-36/10-98, postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 310/05 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 382/09 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. októbra 2011 doručená sťažnosť Ing. J. H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných

práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajské riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: KUV-36/10-98, postupom Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 310/05 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 382/09.

Zo sťažnosti najmä vyplynulo:

«K porušeniu môjho práva ako sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov(...) došlo a dochádza v doposiaľ právoplatne neskončenom konaní pôvodne vedenom pred Krajským riaditeľstvom PZ v Banskej Bystrici, ČVS: KUV-36/10-98, a Okresným súdom v Rimavskej Sobote, č. k. 1T/310/2005, a v súčasnej dobe vedené pred Krajským súdom v Banskej Bystrici 5 To 382/09.

Na základe Zmluvy o združení uzavretej dňa 01. 08. 1995 podnikal sťažovateľ spolu pánom M. R. Nakoľko išlo o združenie dvoch fyzických osôb podľa OZ, toto združenie nemalo právnu subjektivitu. V roku 1997 sa sťažovateľ a jeho spoločník pán R. dohodli, že si obstarajú na podnikanie motorové vozidlo. Dňa 30. 05. 1997 preto uzavrel sťažovateľ na svoje obchodné meno leasingovú zmluvu č. LZ 97/1824, predmetom ktorej bol nájom s právom kúpy prenajatej veci - osobného motorového vozidla zn. VW GOLF. Predmetné motorové vozidlo im bolo dňa 18. 08. 1997 v B. odcudzené. Odcudzenie motorového vozidla sťažovateľ bezodkladne po jeho zistení telefonicky nahlásil na linku 158 a v ten istý deň urobil trestné oznámenie. (...)

Orgány činné v trestnom konaní odcudzené motorové vozidlo nenašli, a nenašli ani páchatel'a krádeže. Namiesto toho vydala vyšetrovatel'ka Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici - Krajského úradu vyšetrovania PZ Banská Bystrica - dňa 17. 08. 1998 pod ČVS: KUV-36/10-98 uznesenie, ktorým sťažovateľovi vzniesla obvinenie za pokus trestného činu podvodu formou spolupáchatel'stva podľa § 8 ods. 1, § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, 3 písm. b) TZ.

Proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ktoré bolo sťažovateľovi doručené dňa 24. 08. 1998, podal sťažovateľ dňa 25. 08. 1998 sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor

Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici dňa 04. 09. 1998 tak, že sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

V dôsledku trestného stíhania bol sťažovateľovi odobratý cestovný pas a zbrojný preukaz. Odobratie cestovného preukazu obmedzovalo sťažovateľa jednak v možnosti venovať sa jeho podnikateľským aktivitám, a zároveň mu znemožňovalo tráviť dovolenky v zahraničných destináciách.

Sťažovateľ vyštudoval strednú i vysokú lesnícku školu, pričom jeho veľkou záľubou a koníčkom, ktorému v minulosti venoval podstatnú časť svojho voľného času bolo poľovníctvo. Tejto záľuby sa v dôsledku odňatia zbrojného preukazu musel vzdať. (...)

Nakolko ani po dvoch rokoch od začatia trestného stíhania vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici trestné stíhanie neukončil, sťažovateľ prostredníctvom splnomocneného obhajcu listom zo dňa 11. 08. 2000 požiadal dozorujúceho prokurátora o vylúčenie jeho trestnej veci zo spoločného konania, čo odôvodnil tým, že spáchanie skutku od počiatku popieral, vyšetrovanie jeho prípadu trvá neúmerne dlhý čas, napriek vykonaniu všetkých vyšetrovacích úkonov v jeho trestnej veci nebola preukázaná jeho vina, v dôsledku trestného stíhania mu bol odobratý cestovný pas a cestovný preukaz. (...)

Napriek dôvodnosti žiadosti sťažovateľa na vylúčenie veci zo spoločného konania, tejto vyhovené nebolo.

Po ukončení vyšetrovania vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici predložil dozorujúcemu prokurátorovi návrh na podanie obžaloby voči sťažovateľovi, a to napriek tomu, že výsledky vyšetrovania preukazovali, že sťažovateľ skutok, ktorý mu je kladený za vinu, nespáchal.

Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici podala dňa 20. 10. 2005 pod sp. zn. Kv 7/03-632 na sťažovateľa obžalobu, ktorá bola Okresnému súdu v Rimavskej Sobote doručená dňa 25. 10. 2005.

Okresný súd v Rimavskej Sobote nevytýčil v roku 2005 ani v roku 2006 ani termín prvého pojednávania. Vo veci sa začalo konať až v roku 2007.

O podanej obžalobe v súvislosti so sťažovateľom rozhodol Okresný súd v Rimavskej Sobote rozsudkom sp. zn. 1 T/310/2005 zo dňa 24. 04. 2009. Bez bližšieho odôvodnenia a bez toho, aby sa prvostupňový súd vysporiadal s dôkazmi svedčiacimi v prospech sťažovateľa súd uznal vinu sťažovateľa podľa obžaloby.

O prieťahoch prvostupňového súdu v tomto trestnom konaní svedčí i fakt, že písomné vyhotovenie rozsudku bolo obhajcovi sťažovateľa doručené dňa 21. 10. 2009.

Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ prostredníctvom splnomocneného obhajcu dňa 28. 10. 2009 odvolanie, o ktorom by mal rozhodovať Krajský súd v Banskej Bystrici.

Nakoľko Krajský súd v Banskej Bystrici o odvolaní sťažovateľa nerozhodol a ani nevytýčil termín verejného zasadnutia o odvolaní, sťažovateľ podal dňa 01. 03. 2011 sťažnosť na prieťahy v konaní označenú ako „Žiadosť o urýchlené rozhodnutie“.

Na toto podanie reagoval Krajský súd v Banskej Bystrici listom sp. zn. 5 To/382/09 zo dňa 04. 03. 2011, v ktorom poukázal na rozsiahlosť trestnej veci a na to, že prednostne bolo potrebné vybavovať ďalšie zložité veci väzobného charakteru. Záver listu obsahuje prísľub vytyčenia termínu verejného zasadnutia o odvolaní „v najbližšej možnej dobe“. (...)

Leasingová spoločnosť S., spol. s r. o. podala dňa 03. 06. 1999 na Okresný súd v Revúcej žalobu voči sťažovateľovi, ktorou sa domáhala zaplatenia leasingových splátok a likvidačnej hodnoty prenajatého vozidla, spolu s náhradou nákladov vo výške 5 % z likvidačnej hodnoty a rozdiel DPH na vstupe a výstupe, spolu vo výške 355 094,50 Sk s 0,2 % úrokom z omeškania z dlžnej sumy za každý deň omeškania a trov konania.

Nakoľko poisťovňa, v ktorej bolo vozidlo pre prípad krádeže poistené, odmietla vzhľadom k prebiehajúcej trestnému konaniu za sťažovateľa plniť, sťažovateľ bol nútený uhradiť pohľadávky leasingovej poisťovne z ukončenia leasingovej zmluvy sám, pričom poisťovňa mu vyplatenú sumu doposiaľ ani čiastočne nerefundovala.

Sťažovateľ už v súčasnosti má možnosť vycestovať do zahraničia, nakoľko jeho žiadosti o vydanie cestovného pasu bolo vyhovené, doposiaľ však nemá vrátený zbrojný preukaz, čím mu je znemožnené venovať sa najväčšiemu koníčku, ktorý mal.

Sťažovateľ je súkromným podnikateľom pochádzajúcim z malej obce, v ktorej nielen býva, ale i podniká. Vzhľadom k trestnému stíhaniu bol sťažovateľ vystavovaný po dlhú dobu perzekúciám a posmechu zo strany tých obyvateľov obce, ktorí uverili, že voči sťažovateľovi je trestné stíhanie vedené právom.

V dôsledku dlhotrvajúceho trestného stíhania bol sťažovateľ konfrontovaný s problémami v podnikaní, spočívajúcimi v nedôvere jeho obchodných partnerov, v dôsledku čoho bol znevýhodňovaný v porovnaní s inými podnikateľmi podnikajúcimi v tej istej oblasti.

Dlhotrvajúce súdne konanie sa negatívne odráža i na psychike sťažovateľa. Nekonaním orgánov činných v trestnom konaní, resp. priedahmi, ktoré sťažovateľ nezavinil, bol narušený princíp právnej istoty sťažovateľa a jeho dôvera v zákonnosť a spravodlivosť súdneho konania. (...)

Predmetom konania pôvodne pred Krajským riaditeľstvom PZ v Banskej Bystrici, ČVS: KUV-36/10-98, a Okresným súdom v Rimavskej Sobote, č. k. 1 T/310/2005, a v súčasnej dobe pred Krajským súdom v Banskej Bystrici, č. k. 5 To 382/09, z obsahu spisu, predložených listinných dôkazov, ako aj vykonaných znaleckých posudkov vyplýva, že nejde o právne a ani fakticky zložitú vec. Sťažovateľ je jedným zo šiestich obvinených, a napriek skutočnosti, že v rámci prípravného konania i v konaní pred súdom bolo potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, vykonať výsluchy obvinených a viacerých svedkov a zabezpečiť viaceré listinné dôkazy, sedem rokov trvajúce prípravné konanie a štyri roky trvajúce konanie pred súdom prvého stupňa nemožno odôvodniť zložitou vecou, a príslušný súd nedospel k právoplatnému rozhodnutiu vo veci samej ani po 13 rokoch a 2 mesiacoch. (...)

Správanie sa ako účastníka konania, pokiaľ ide o dané kritérium pri rozhodovaní o tom, či došlo k zbytočným priedahom a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR, mám za to, že zo strany sťažovateľa ako účastníka konania k žiadnym priedahom nedošlo, keďže sa na všetkých úkonoch zúčastňoval a to osobne, resp. prostredníctvom právneho zástupcu a poskytoval náležitú súčinnosť.

Sťažovateľ počas celého trestného konania vystupoval aktívne, nijakým spôsobom nebrzdil činnosť orgánov činných v trestnom konaní, dôsledne využíval všetky zákonné možnosti obrany, zúčastňoval sa vyšetrovacích úkonov na ktoré bol predvolaný, žiadne z vytýčených hlavných pojednávaní nebolo odročené z dôvodu neúčasti sťažovateľa.

Zo správania sa sťažovateľa nemožno v žiadnom prípade vyvodiť záver, že by svojím postupom spôsobil priedahy, alebo prispel k vzniku akýchkoľvek priedahov v celom trestnom konaní. Práve naopak, bol to sťažovateľ, ktorý mal záujem a v medziach svojich možností aj presadzoval aby trestné konanie bolo vykonané v čo najkratšom čase.

Pokiaľ orgány činné v trestnom konaní mali za to, že vzhľadom k faktickej a právnej zložitosti predmetnej trestnej veci, alebo kvôli správaniu sa spoluobvinených reálne hrozí,

že sa trestné konanie bude viesť neprimerane dlhú dobu, mali možnosť trestnú vec sťažovateľa vylúčiť na samostatné konanie, čo však napriek žiadosti sťažovateľa neučinili. (...)

Sťažovateľ sa domnieva, že k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 ústavy SR došlo v dôsledku nekonania KR PZ a súdov, pričom neexistovala zákonná prekážka, aby orgány činné v trestnom konaní vo veci nekonali, ako aj ich konaním, ktoré nesmerovalo k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľov.

Sedem rokov trvajúce prípravné konanie napriek tomu, že v priebehu každého roka konania boli vykonávané vyšetrovacie úkony, je neprimerane dlhé, pričom dĺžka konania bola zavinená z podstatnej časti nečinnosťou vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici, resp. dlhými prestávkami medzi termínmi jednotlivých vyšetrovacích úkonov.

Dĺžka prípravného konania je o to zarážajúcejšia, že vo veci konal vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva PZ, ktorý máva podstatne menej prípadov (aj keď závažnejšieho charakteru) než sú trestné veci, v ktorých konajú vyšetrovatelia Okresných riaditeľstiev PZ, pričom spočiatku išlo o väzobnú trestnú vec.

Okresný súd v Rimavskej Sobote vytyčil prvé pojednávanie vo veci po bezmála dvoch rokoch od podania obžaloby, pričom i medzi jednotlivými hlavnými pojednávaniami bol značný časový odstup.

Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci doposiaľ nekonal vôbec, napriek tomu, že odvolanie mu bolo okresným súdom doručené pred viac než rokom. (...)

Vo veci prieťahov v konaní som podal viacero urgencií konania, ako aj následne predsedovi Krajského súdu v Banskej Bystrici v zmysle ustanovenia § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. v znení zmien a doplnkov sťažnosť zo dňa 01. 03. 2011 a zo dňa 26. 09. 2011.

Napriek vyššie uvedeným urgenciám a sťažnostiam prieťahy v konaní pokračujú, a ani naše podania ani opatrenia prijaté predsedom Krajského súdu v Banskej Bystrici zjavne nevedli k náprave. (...)

Mám za to, že v dôsledku prietáhov v konaniach pred Krajským riaditeľstvom PZ v Banskej Bystrici, Okresným súdom v Rimavskej Sobote, Krajským súdom v Banskej Bystrici došlo k následkom, ktoré sa už nedajú zásadne napraviť ani odstrániť.

Označené orgány činné v trestnom konaní, však v rozpore s princípmi právneho štátu, resp. v rozpore s právnymi predpismi, neplní jednu zo svojich základných úloh a to rýchlu a účinnú ochranu našich práv a chránených záujmov účastníkov súdneho konania.

Celý priebeh konania vzbudzuje u mňa silný pocit straty dôvery k súdom ako inštitúcii, ktorého hlavnou úlohou je ochrana zákonnosti a ktorý svojím postupom hrubo porušuje základný zákon štátu, resp. jedno zo základných práv občanov zakotveného v článku 48 ods. 2 (ÚS 58/02). (...)

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a skutočnosť, že nečinnosťou Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici, Okresného súdu v Rimavskej Sobote, ako aj Krajského súdu v Banskej Bystrici, a zbytočnými prietahmi v konaní bolo porušené moje základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky, aby mi priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,- EUR (slovom desaťtisíc EUR).

Nakoľko vyššie označené konanie pôvodne vedené pred Krajským riaditeľstvom PZ v Banskej Bystrici, ČVS: KUV-36/10-98, a Okresným súdom v Rimavskej Sobote, č. k. 1T/310/2005, a v súčasnej dobe vedené pred Krajským súdom v Banskej Bystrici 5 To 382/09 sa vedie od 17. 08. 1998, čo predstavuje do dnešného dňa dobu 13 rokov a 2 mesiace, pričom vo veci samej nebolo vydané právoplatné rozhodnutie a v konaní došlo k zbytočným prietahom v dĺžke 158 mesiacov, mám ako sťažovateľ za to, že výška mnou požadovaného zadosťučinenia je primeraná. (...)

Na základe vyššie uvedených skutočností máme za to, že postupom Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici v konaní ČVS: KUV-36/10-98, Okresného súdu v Rimavskej Sobote v konaní č. k. 1T/310/2005, a v súčasnej dobe Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní č. k. 5 To 382/09, t. j. ich nečinnosťou v konaní došlo k prietahom v konaní a tým porušeniu nášho základného práva garantovaného Ústavou SR, a to práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov navrhujeme, aby Ústavný súd na základe

vyššie uvedených skutkových a právnych skutočností a vykonaného dokazovania vo veci nálezom rozhodol:

1.) Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo podľa článku 38 ods. 2 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a právo podľa článku 6 bod 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici v trestnom konaní vedenom pod ČVS: KUV-36/10-98, Okresného súdu v Rimavskej Sobote v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 1 T/310/2005 a Krajského súdu v Banskej Bystrici v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 382/09 porušené boli.

2.) Krajskému súdu v Banskej Bystrici sa prikazuje konať v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 5 To 382/09 bez zbytočných prieťahov.

3.) Ústavný súd sťažovateľovi priznáva primerané zadostučinenie vo výške 10.000,- EUR (slovom Desiat tisíc Eur), ktoré je Krajský súd v Banskej Bystrici povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4.) Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy súdneho konania vrátane trov právneho zastúpenia sťažovateľa v celkovej výške 314,18 € (za dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava právneho zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti á 123,50 € (§ 11 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 2 * RP á 7,41 € = 261,82 € + 20 % DPH (52,36 €, právny zástupca je platiteľom uvedenej DPH) na účet právneho zástupcu sťažovateľa... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského riaditeľ'stva v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: KUV-36/10-98, postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 310/05 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 382/09.

1. Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že jej predmetom je aj namietané porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: KUV-36/10-98 a postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 310/05, o ktorom už rozhodoval v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 239/2011. V uvedenom konaní bola predmetná časť sťažnosti sťažovateľa 31. mája 2011 odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť „*vzhľadom na to, že trestná vec sťažovateľa sa v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už dlhšiu dobu nenachádzala na krajskom riaditeľstve ani na okresnom súde, ako aj so zreteľom na podstatu a účel základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru)*“.

Podľa už citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde návrh, o ktorom už raz ústavný súd rozhodol, nie je prípustný, preto ani nebolo možné v tejto časti vyhovieť sťažnosti. Vo vzťahu k postupu krajského riaditeľstva a okresného súdu bola už sťažnosť sťažovateľa v súlade so zákonom o ústavnom súde a judikatúrou ústavného súdu odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť, pričom dôvody tejto zjavnej neopodstatnenosti aj v súčasnosti pretrvávajú, totiž „*trestná vec sťažovateľa sa v čase doručenia (aj ostatnej, pozn.) sťažnosti ústavnému súdu už dlhšiu dobu nenachádzala na krajskom riaditeľstve ani na okresnom súde*“, pričom tento nedostatok (podmienka trvania napadnutého konania) už odstrániteľný ani nie je.

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k postupu krajského riaditeľstva v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: KUV-36/10-98 a postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 310/05 nie je prípustná pre prekážku rozhodnutej veci podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde.

2. Odlišná je situácia, pokiaľ ide o namietaný postup Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 382/09, napriek tomu, že ústavný súd už aj vo vzťahu k uvedenému postupu krajského súdu rozhodol 31. mája 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 239/2011, a to tak, že sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre jej neprípustnosť, pretože „*sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu bol povinný*

vyčerpať právny prostriedok nápravy na ochranu práva garantujúceho konanie bez prieťahov v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde“, avšak v tom čase tak neurobil.

Po uvedenom rozhodnutí ústavného súdu však sťažovateľ túto relatívne jednoduchú a odstrániteľnú podmienku konania napokon splnil, čo vyplýva aj z tejto sťažnosti: *„Vo veci prieťahov v konaní som podal viacero urgencií konania, ako aj následne predsedovi Krajského súdu v Banskej Bystrici v zmysle ustanovenia § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. v znení zmien a doplnkov sťažnosť zo dňa 01. 03. 2011 a zo dňa 26. 09. 2011.“* Ústavný súd však pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že sťažnosť vo vzťahu k namietanému postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 382/09 treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Sťažovateľ teda namieta aj porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 382/09.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie vecí v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu (m. m. II. ÚS 26/95).

Ústavný súd vychádzajúc zo sťažnosti a z jej príloh, ale najmä z obsahu súvisiaceho spisu, ktorý si vyžiadal, zistil, že napadnuté konanie začalo na krajskom súde 3. decembra 2009 a bolo ukončené 22. novembra 2011 rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 To 382/09, ktorým bolo odvolanie sťažovateľa právoplatne zamietnuté. Krajský súd vo vzťahu k ďalším piatim obžalovaným napadnuté rozhodnutie zrušil a zmenil, teda nevrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a nepredĺžil tým právnú neistotu účastníkov konania. Predmetom konania bolo posúdenie rozsiahlej ekonomickej trestnej činnosti, pričom trestný spis pozostával z približne 6000 strán, čo samo osebe signalizuje značnú faktickú zložitnosť veci. Na túto skutočnosť v okolnostiach danej veci ústavný súd nemohol neprihliadnuť. Okrem uvedeného ústavný súd tiež zistil, že kvalifikovaná sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní predsedovi krajského súdu „v zmysle ustanovenia § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z.(...) zo dňa 26. 09. 2011“ bola efektívnym prostriedkom nápravy a v danom prípade splnil účel takejto sťažnosti, ktorým je podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99). Napriek tomu, že postup krajského súdu v napadnutom konaní nebol celkom bez prietáhov, tieto prietahy pred krajským súdom nevykazujú dlhodobosť, pričom po podaní sťažnosti predsedovi krajského súdu došlo neodkladne k odstráneniu pre sťažovateľa neprijateľného stavu.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“

v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Postup krajského súdu v danej veci sa v napadnutom konaní zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup krajského súdu v označenom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2012